

KDV İNDİRİMİ ATEŞİ DÜŞÜRMEYİ

Gıda ürünlerinde KDV oranının yüzde 1'e indirilmesinin ardından çarşı ve pazarda görüşlerini aldığımız vatandaşlar "Ürünlerde 50 kuruş, 1 TL oynamış. Yetersiz bir indirim. Belirgin bir fark yok. Fiyatlar hala aşırı yüksek. Ürünler nasıl hızla ve fahiş şekilde zamlandıysa, aynı şekilde inmeli" dedi.

• FUAT SEN

Temel gıda ürünlerinde KDV oranı, 14 Şubat itibarıyla yüzde 8'den yüzde 1'e düşürüldü ancak bu düzenleme halkın yüzünü güldürmeye yetmedi. Çarşıda, pazarda görüşlerini aldığımız vatandaşlar, fiyatların hala çok yüksek olduğunu ve KDV indirimi hissedemediklerini belirterek "Yetersiz bir indirim. Ürünlerde 50 kuruş, 1 TL oynamış. Belirgin bir fark yok. 3 TL'ye aldığımız makarna 6 TL'yi geçiyor. Yağlarda da çok ciddi indirim yok. Bazısında da 10 TL, bazısında daha az indirim yapılmış. Bir koli 30'luk yumurta 45 TL. Fiyatlar hala aşırı yüksek. Ürünler nasıl hızla ve fahiş şekilde zamlandıysa, aynı şekilde inmelidir" yorumlarında bulundu.

MALİYET YÜKSEK
TMMOB Gıda Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Uğur Toprak da üretim maliyetleri düşmedikçe KDV indiriminin etiketlere yansımaları olmadığını belirtti.

KİLO YERİNE GRAM!

Türkiye'de kuru yemiş çeşitlerine son bir yılda ortalama yüzde 200 zam geldi. Antep fıstığı 170, badem 160 TL'ye yükseldi. Kahvenin kilogram fiyatı da 160 TL'ye çıktı. Bu hızlı yükselişin ardından vatandaşlar kilogram ile değil gramla alışveriş yapmaya başladı. Esnaf da işlerin düştüğünü, para kazanamaz hale geldiklerini belirtirken, Gazete Karşıyaka'ya konuşan Beşir Sağlam, "Bir artuk kar yapmayı bıraktık. Tek derdimiz; müşterimiz boş gitmesin, tezgahımız kapanmasın. Fındığın kilosunu 60 TL'ye satarken 1 kilo 10 TL kazanıyoruz. Ama vatandaşların kilo bile kuru yemiş almaz oldu. Alan da gramla alıyor. Garibanni engellemesi çekirdik; onun da şu an ucuz 23 TL. Devlet bütçesini soruyoruz; hiç mi suçuza yok? Düzeltmek için ne yapıyorsunuz? Bir pazar tezgahını şu anki günlük maliyeti bin 500 TL. Nasıl öncecekte tezgah satış olmadan? Çok yazık" dedi.

EĞLENMEYİ UNUTTURDULAR!

İstanbul Ekonomi Araştırma tarafından, ekonomik krizin tüketim alışkanlıklarına etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen çalışma, vatandaşların yüzde 81'inin sanat ve eğlence harcamalarının vazgeçtiğini ortaya koydu.

BİR YILLIK DEĞİŞİM
Araştırma kapsamında, 7-13 Ocak 2022 tarihleri arasında Türkiye çapında 12 ilde 1500 kişi ile anket çalışması yapıldı. Yeri ve kürsü krizler arasında içerisinde yaşamını sürdürmeye çalışan vatandaşlar, bir yıl önce-sine kıyasla harcamalarının nasıl değiştiği soruldu. Anke-

mayacağına vurguladı. Toprak, "Uzun zamandır, tüm temel gıda ürünlerinde KDV oranının sıfırlanması ya da yüzde 1'e indirilmesi gerektiğini söylüyorduk. Ama sadece temel gıda ürünlerinde indirim yetmeyecek. Özellikle girdi ürünlerindeki verginin de azaltılması gerekiyor. Girdi ürünlerindeki maliyetlerin hep fazla olduğunu söylüyorlar. Türk Lirasının değer kaybetmesinden, kurdaki dalgalan-

maların ötürü sıkıntılar büyüktü. Dolar bir ara 18 TL'ye çıkmıştı. O dönem bazı zamlar yapıldı, daha sonra dolar düştü. Ancak önemli maliyet kalemlerinden biri olan lojistik yani taşımadaki maliyetler hala yüksek. Dolar düştüğü zaman benzin ve mazotun fiyatında düşüş gerçekleşmedi. Üretim maliyetleri düşmedikçe KDV indirimi etiketlere yansımaları olmayacak. Üretim ve nakliye maliyetleri düşmedikçe yüksek gıda enflasyonu sürecektir" dedi.

Gıda fiyatlarındaki yükselmelerin büyük nedenini "tarımın yapılamaması" olarak açıklayan Toprak, şöyle devam etti: "Çiftçi para kazanmadığı için üretimden uzaklaşıyor. Nüfus ve gıdaya talep artar-

SOĞUK VE ZAMLAR FİYATLARI ETKİLİYOR

Aşırı artan tohum ve gübre fiyatlarına bir de zamlı elektrik ve mazot kalemlerinin eklenmesiyle birlikte ortaya çıkan fiyat tablosu hem üreticileri hem de tüketicileri korkutuyor. Şimdiye kadar artan maliyetler ve mevsimsel etkilere beraber özellikle kış ürünlerinde ciddi bir pahalılık görünüyor. Pazarlarda İzmir'in eşikliklerinin fiyatlarındaki yüksek artış da göze carıyıyor.

EN PAHALI OT ŞEVKETİ BOSTAN
Zamlardan sonra soğuk havalardan dolayı çiftçilerin de seralarla gırememesiyle birlikte sebze ve ot fiyatlarında yüksek artış gözlemlendi. Zamlardan sonra marul 8-10 TL, maydanoz 2-2.5 TL, roka 2-2.5 TL, dereotu 3.5- 4 TL, pırasa 7-9 TL, nane 4-5 TL, cibez 8-15 TL, brokoli 10 TL, turp otu 5-6 TL, alabaş tane 5 TL, pazının demeti 5 TL, ebe gömeci 8 TL, radika 20 TL'den raflarda yerini alıyor. Şevketi bostan ise 50 TL'lik fiyatıyla en pahalı ot konumunda yer alıyor.

YUMURTA FİYATLARI UÇTU

Yumurta yem maliyetinin yansıtılmasıyla 11 Şubat'ta yapılan zam, yüzde 7'lik KDV indirimi etkisiz kıldı. Yumurta yapılan son fiyat artış KDV indiriminin öncesinde denk gelmesi tüketicilerin de dikkatini çekti. 30'luk L boy yumurta cuma günü yapılan zammın ardından marketlerde 36,5 liradan 46 liraya yükseltildi. Yüzde 7'lik KDV indirimine rağmen 42,90 TL ile raflarda yer aldı. Dolayısıyla yumurta fiyatı KDV indirimine rağmen 36,5 liradan 42,9 liraya yükselerek yüzde 17,5 zam görmüş oldu.

MARKETLER DE DERTLİ!

KDV indiriminin ardından kamuoyunda tüm dikkatler marketlere çevrilirken, Bloomberg HT'ye konuşan sektör temsilcileri KDV indiriminin fiyatları yansıttıklarını ancak artan maliyetler dolayısıyla zaman zaman zararına satış yaptıklarını belirtti. Sektör temsilcileri üreticiden zamlı ürün geldiğini ifade etti.

Onur Marketler Yönetim Kurulu Üyesi Erdal Tüfekçi, "Marketler KDV indirimi zaten açıklama gelir gelmez uyguladı. Bizler de tüketicinin uygun fiyatlı gıda tüketmesini konusunda hassas davranıyoruz ve zaman zaman indirim yapıyoruz. Ancak bazı ürünler bizlere zamlı geliyor. Üreticiden zamlı gelen ürünler bizler de mecburen zamlı

bir şekilde raflara koyuyoruz. Bu konuda marketlerin LPG-2 suyu yerine üzerine gidiyorlar" diye konuştu. Tüfekçi, üreticiden gelen zamları tam olarak yansıtmadıklarını belirterek, "Mesela şimdi önumüzdeki haftalarda şeker fabrikalarının şekere zam yapacağı konuşuluyor. Şekerde biz yüzde 7 KDV indirimi yaptık ama ürün bize zamlı gelirse yine aradaki fark kapanmış olacak. Bazı gıda ürünlerinde zam gelse bile biz kısıtlı marjlarda zam yapıyoruz. Hatta bazen kendi önumüzdeki haftalarda şeker fabrikalarının şekere zam yapacağı konuşuluyor" açıkladıklarını belirtti.

Karşıyaka Belediyesi Meclis Üyeleri Yazıyor: Gençlerimizin yurt sorunu

Yeni yıla maalesef Enes Kara'dan aldığımız kara haberler, üzüntü verici bir şekilde girdik. Bu üzüntümüzü sizlerle paylaşmak ve cemaat tarikat yurtlarında kalan gençlerin yaşadıkları sıkıntılarla dile getirmek istedik. Eğitimci olarak öğrencilerin barınma sorunları olduğunu gördüm, yaşadım ve biliyorum. Türkiye'de 8 milyon 240 bin 997 üniversite öğrencisinden, sadece % 8,2'si devlet yurtlarında yer bulabiliyor. Geri kalan % 91,8 tarikat, cemaat ve vakıf yurtlarına gitmek zorunda bırakılıyor. Bazı tarikat ve cemaat vakıflarının tek düşünceleri gençlerin inanç, duygu ve düşüncelerine baskı yaparak sömürüp, maddi ve manevi çikar elde etmektir. Fakirlikten ve yoksulluktan, kıvranan öğrencilerden bazıları, psikolojik ve fiziksel işkence görenken bazıları da te-cavüz uğruyor. Enes Kara gibi piri piri gençlerimiz başkılara dayanamayıp isyanını % 8,2'si devlet yurtlarında buluyor. Enes Kara bile geleceğinin karanlık olduğunu düşünüyorsa, okuyamamış, iş bulamamış gençlerimizimiz ne kadar karamsar olduklarını hayal etmek istemiyorum. Merhum Enes'in gülgün intiharı, dile getirilmeli ki, geleceğimiz olan gençlerimiz intihar etmek zorunda kalmamasın. Tarikat, cemaat ve vakıf yurtlarında yaşanan skandallar maalesef Elazığ ile sınırlı değil. Kahramanmaraş'taki olaylar, Adana'da ve Konya'daki yangında hayatını kaybedenler, Erzurum'daki istismlardan ders çıkartıp acilen önlem alınmalıdır. Goethe "Kirazın ve çileğin tadını çocuklara ve kuşlara sormalı" diyor. Çileklerimiz ve çileğimizi çalanlardan korkardığımız gün, gençlerimizi mavi göklerle çirptiği kanatlarıyla hayata tutunacaklar. Enes Kara gençimiz cehennem penceresinden atılarak kurtulmaya çalıştı, ne yazık ki kanatları olmadığı için yere çakılarak yitirdi. Atatürk'ün diye ki: "En doğru, en hakiki tarikat medeniyet tarikatıdır."

ZAM GELDİKÇE DEVLET KAZANIYOR

Zincirleme zamları ve hayat pahalılığını körtükleyen akaryakıt zamları halkın belini bükerken, her zamda devletin vergi gelirleri daha da artıyor. İki kattan fazla artan benzin, motorin ve LPG-2'nin devletin tahsil ettiği KDV kısa sürede yüzde 139'a varan oranlarda arttı.

Akaryakıt fiyatlarını yüksek kur, petrol fiyatları ve fiyatta duyarlı KDV sistemi sürekli yukarı itiyor. Kur ve petrol fiyatları yükseldikçe benzin, motorin ve LPG'ye zam gelirken her zam, ödenen KDV'yi de artırıyor. Sözcü'nün haberine göre, 15 Şubat 2021'de litre başına LPG'de 62 kuruş, motorinde 1 lira, benzinde de 1,1 lira KDV ödeniyordu. Bugün litre başına ödenen KDV LPG'de 1,48, benzinde 2,32, motorinde 2,35 liraya fırladı. Litre başına KDV tutarı yüzde 111 ile 139 oranlarında zamlandı. Bütün bu zamlar ise devletin kasasına gitti.

Fotoğrafta gördüğünüz yer Karşıyaka Belediyesiye beş dakika mesafedeki 1716 sokak ve burası Kasım ayından bu yana bu halde. Aslında ışığın olan husus sokagın tamamının değil de yaklaşık 75 ila 100 metrekil kısmını bu görünümünde olması ne de yazık ki bu sokagın bu kısmında oturanlar açısından hayat çekilmez bir hal almış vaziyette. Kentin, kırdan farkı olan yanlarından bir tanesi de burada yaşayanların düğün, temiz ve bakımlı bir mekânsal çevreye birlikte hayatlarını sürdürebilmeleridir. Kentin

Dört aydır delik deşik olan sokak

göbeğinde üstelik dört aydır tamamlanmayan bir tamirat çalışması söz konusu olamaz. Olağanüstü zamanlar tabii ki her zaman ve koşulda söz konusu olabilir ancak bu olağanüstü diye nitelen-diren durumlarla illittir. Bunun dışında kalan bütün uygulamaların sonucunda ortaya çıkan sonuçları sadece iş bilmezlikçe nitelen-diremeyiz. Olaya bir de bu sokakta yaşayan insanların açısından bakmamız gerekiyor ve onların yaşadıkları bu söz konusu rezaleti, kendimiz yaşıyor gibi empati yapmamak suretiyle "acaba aynı durum-da biz olsak ne düşünür ve yapardık" şeklinde bir bakış açısı geliştirmeliyiz. Düşün-çenize Karşıyaka'nın merkezinde yaşıyorsunuz ve dört aydır evinize girip çıkarken bu çamuru, toz toprağı yut-

mak zorunda bırakılıyorsunuz. Üstelik sabahtan kalkışta keder sokakta süren çalışmalar nedeniyle de hem gürlüdü çekiyor hem de em-tradan camınızı, balkonla-rınızı yıkamak durumunda bırakılıyorsunuz. Yani kısaca yaşanan bu gelişmeler sizin yaşam keyfinizin kaçmasına yol açıyor ve hiç kimse de bu durumun sonuçlanması hususunda herhangi bir netlikte size açıklamada bulunmuyor! Ne kadar kızgın ve öfkeli olacağınızı herhalde şimdi daha iyi anlamışsınız.

Yerel yönetimler kente ilişkin aidiyet bilincinin uygulanmasında ve güçlendirilmesinde kültürel adımları önemler son derece mühim bir noktadır. Fakat en az bunun kadar etkili ve sonuçları bakımından çok daha yıkıcı olan hususlardan bir tanesinin de

insanların içinde yaşadıkları çevredeki alt yapının yağ-murlu havalarda sorun çıkar-maması, yolların temiz ve ba-kımlı olması bizi yaşlarımız da olduğuna göz ardı etmemeli-siniz. 1716 sokakta yaşanan-lar her gün geçtiği Türk-berilgi ilkokulu köşesinden kismen tanıklık ediyoruz. Burada özellikle akşamüstü-ne doğru faaliyet gösteren kamyonları ve yol yapım ar-çaları dikkat çekiyor. Fakat açıkçası sürecin dört aydır devam etmekte olduğunu yaklaşık 40 yıllık arkadaşım Ünal Ümmetgörlü'nün sosyal medya hesabından paylaşı-mından öğrendim. Burada-ki fotoğraflardan bir tanesi onun 11 Şubat tarihindeki paylaşımından, diğeri ise be-nim 17 Şubat günkü çektiğim görüntü. Arada geçen bir haf-talık süre içerisinde durum

değişmediğini görüyorsunuz. Doğrudan sokakta yaşayan bir yurttaşın serzenişinin sonuna kadar haklı ve az bile olduğu kanaatindeyim. Yaşanabilir bir çevrede hayatını sürdürebilme hakkı bütün kentlilerin en tabii haklarından bir tanesidir. Bunun sağlanabilmesi hususunda işe yerel yönetimlerin çok daha organize ve becerikli bir organizasyon yapısı içerisinde faaliyet göstermeleri gerekmektedir. Ne yazık ki bu anlayış ülkemizde son derece az ve etkisiz bir biçimde karşılık bulmaktadır. Bunun sonucunda ise sürekli olarak kazılan ve kapatılan ardından kazılan yollarla delik deşik hale dönüşen sokaklar hepimiz için etmektedir. Yollarımızın, kaldırımlarımızın insanların yaşamlarını rahatlıkla idame ettirebi-lecekleri bir biçimde uzak olduğu aşikardır. Tüm bu olup bitenlerin ömrümüzden çalmakta olduğu gerçeğini ise bir türlü fark edemiyor oluğumuz ise ayrı bir fecattır. Sorunun temelinde ülke insanları olarak demokras-i ile kurduğumuz çarpık zihni-yetin yakından ilişkisi bulun-maktadır. Demokrasii sadece oy verme rejimini ad değiştirir, aynı zamanda verdiğiniz oy-ların hesabını sormanın da hakkınız olduğu rejimin adıdır. Bunu öğrenebildiğimiz za-man işler mutlaka değişecek! Bu arada, Karşıyaka Belediyesinde illetilen not şu şekilde: "Alt yapı kurumlarına ait kazılarını yıl üst kaplamala-rı, ilgili kurumlar tarafından yaptırılmaktadır. 1716 So-kak'ta İZSU tarafından yapıl-ma ve temiz su çalışması kap-lanmıştır. Konunun takipçisi ola-rak mağduriyetin bir önçe giderilmesi sağlanacaktır."